

Klimavenlig tog- og færgerejse til Nordens "Lille Antarktis"

Udsendelsen "Trinbræt til Norden" af Kai Hartmeyer på TV Midt-Vest onsdag 10. april kl. 19.55

I anledning af Foreningerne Nordens 100-års-jubilæum mandag 15. april har journalist og tv-producer Kai Hartmeyer, Stenbjerg, fra TV Midt-Vest været på en spektakulær rejse til Finse - også kendt som "Skandinaviens lille Antarktis" - der i årtier var et yndet feriemål for det europæiske jetset.

Limfjordsdigteren og nobelpristageren Johannes V. Jensen var der første gang 1910, og Karen Blixen har

flere gange stået på ski deroppe.

Men Finse er også et sted, fortæller Hartmeyer, hvor vinterstorme og ekstrem kulde kan lukke alt.

Derfor var det også der, et hold norske polarforskere drog i træningslejr forud for deres opdagelsesekspedition til Sydpolen 1911 under ledelse af Roald Amundsen - og vandt kapløbet med britiske Robert Scott om at være den første, der nåede den geografiske sydpol. Deraf kom kælenavnet "Lille Antarktis" - som i øvrigt senere har lagt navn til imponerende filmscener, bl.a. var der deroppe i 1222 meters højde at store krigsscener blev optaget til de første Star Wars-film.

Finse er et sted, hvortil der ikke er en egentlig vej. Det er et trinbræt på Bergensbanen mellem Oslo og Bergen. Banen blev anlagt fra sidst i 1800-tallet og frem til indvielsen 1909 - 10 år før Foreningen Nordens stiftelse. Det var et imponerende ingeniørprojekt, som mange ikke troede muligt. I 1237 meters

højde hen over den uvejsomme Hardangervidda lykkedes det at anlægge den 482,2 kilometer lange jernbane, hvor udfordringerne med broer og tunneller netop omkring Finse var ekstra store.

Anlægsarbejdet udgør en meget vigtig ramme om slægtshistorien i "Brobyggerne", første bind i Jan Guillous store romanserie om det 20. århundrede. Bergensbanen var dengang - og er i dag - en af de højest beliggende hovedstrækninger i Europa og er kåret som en af de 10 flotteste jernbanestrækninger i verden. Da banen åbnede, åbnede også hotellet Finse 1222 med sit eget lille trinbræt. Og i dag foregår altså stadig rejsen til Finse med tog.

Det gjorde så Hartmeyer og hans crew - en udfordring af vind, vejr og vildmark, som han siger:

- Lidt symbolsk steg vi på toget fra Danmarks nok mest øde trinbræt, Victoria Street Station i Vestjylland. Videre gennem Midt- og Nordjylland til Hirtshals og videre med Fjordline-færgen til Bergen. Derfra med den nu elektrificerede Bergensbanen. Her 110 år senere en lidt mere miljøvenlig rejse end dengang - med et tog og et skib, drevet af naturgas. Netop klima og miljø er i disse år et af Foreningen Nordens store fokusområder, fortæller Hartmeyer.

Undervejs mødte tv-holdet en række mennesker, som de på tv lod forholde sig til det nordiske fællesskab. På perron 2 på Herning Station var det Foreningen Nordens danske landsformand, folketingsmedlem Mogens Jensen (S).

Programmet, der har fået titlen "Et trinbræt til Norden", sendes onsdag aften 10. april på TV Midt-Vest som optakt til, at Foreningerne Norden mandag aften 15. april fejrer de 100 år, dels i DR Koncertsal i Ørestaden, dels i Teutonersalen i Thisted.